

Opera. Letošnja operna sezona se je začela zanimivo. Prinesla je slovensko noviteto, oziroma vsaj na pol noviteto: Rista Savina „Lepo Vido“. Toda takoj po tem jasnem začetku je nastopila dolga nepretrgana doba mrtvila in dolgočasja. Ko to pišem, sredi februarja, sta pretekli dve tretjini sezone, ki nam je prinesla po vrsti same reprize del, danih že v zadnjih sezonah, namreč Dalibora, Tosko, Fausta, Vesele žene windsorske, Glumače, Hoffmannove pripovedke, Prodano nevesto ter Rigoletta, Trubadurja in Fra Diavola. Ta repertoar je repertoar kateregakoli teaterskega podjetja, četudi prav srednje ali celo slabe sorte. Poudarjam besedo *podjetje*, zakaj naravno je, da oni, ki vodi gledališče kot podjetje, nima drugega interesa kot prinašati stvari, od katerih upa dobička.

Toda naša opera je državni institut, katerega glavni vidik pač gotovo ni vidik dobička. Tem žalostnejše znamenje za one, ki vodijo našo opero, je, da kaže naš repertoar tako brezizrazno lice, tako vsesvetsko lice navadnega podjetja. Ta repertoar je hud klicaj, da se vodstvo naše opere prav nič ne zaveda težke odgovornosti in visokih nalog, katere mu je naložilo dejstvo podržavljenja našega gledališča. Če se je operno vodstvo držalo dobičarskega vidika do takrat, dokler je bila opera v upravi in v rokah gledališkega konsorcija, mu tega ne bi bilo zameriti. Zakaj gledališki konsorcij se je, vsaj po njegovih dejanjih sodeč, sam smatral bolj za dobičarsko kot za kulturno podjetje. Odkar pa je naša opera državna, je vsa naša javnost v največji meri interesirana na tem, da se dosedanja duševna smer v repertoarju temeljito spremeni ter da se vodstvo že enkrat zave, da ima sedaj v rokah kulturni institut. Zavedati se mora, da bi imelo biti delo tega instituta v naši državi prvovrstni kulturno-politični faktor, žarišče in ognjišče zlasti naše jugoslovanske kulture. Temu spoznanju primerno bi imel biti izbran ves repertoar in odgovarjati bi mu moral tudi umetniški nivo posameznega proizvodnje.

Letošnji repertoar ne odgovarja niti najskromnejšim željam in kaže absolutno pomanjkanje vsakega čuta za kulturno pomembnost našega opernega instituta.

Pa tudi kar se tiče umetniškega nivoja izvajanja, je izvajanje, če pogledam počez po sezoni, samo srednjevrstno, zelo malokrat nad to mero, dostikrat celo pod njo. Prepričan sem, da bi se ob smotrenem in vztrajnem delu dal z istim ansamblom doseči dosti lepši nivo. Upajmo, da nam sezona, kolikor je še pred nami, prinese kako izboljšanje. Če ne pride do izboljšanja, bo treba izvesti *energične remedure in capite et in membris*.

Anton Lajovic.

NOVE KNJIGE.

Uredništvo je prejelo v oceno sledeče knjige (z zvezdico * označene so natisnjene v cirilici):

* **Antologija srpske lirike od Branka do danas.** [Izdal] Vojislav J. Ilić-Mladji. Beograd. Rajković i Čuković. 1920. 410 + XIX str.

Bevk, France. Pastirčki pri kresu in plesu. Ljubljana. Slomškova zveza. 1920. 61 str. (Mladinska knjižnica. I. zv.).